

Impulsen voor huisliturgie met kinderen

Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal vzw

15 november 2022 - Liturgisch congres - Blankenberge

Inleiding

- Praktische werkwinkel
- Twee invalshoeken
 - * Huiselijke impulsen
 - * Huisliturgie

Inleiding

- Kenmerken beide invalshoeken
 - * Intergenerationeel
 - wederkerigheid
 - multisensorieel
 - op maat
 - * Geen 'kleur- en knutselreflex'
 - * Haalbare en eenvoudige ideeën
 - * Band met de plaatselijke geloofsgemeenschap

Inleiding

- Ontstaanscontexten invalshoeken
 - * Uit noodzaak
 - * Uit een verlangen
 - * Uit een zoektocht naar verbinding

Huiselijke impulsen

- Aansluitend bij feesten en sterke tijden van het liturgisch jaar: reeks **Kleurrijk jaar**
 - * eenvoudig
 - * multisensorieel
 - * huiselijk
 - * in gezin en daarbuiten
 - * 3 categorieën

Kleurrijk jaar. Een mozaïek van impulsen

GEPUBLICEERD OP DINSDAG 28 SEPTEMBER 2021 - 11:11

MINDER DAN 1 MINUUT LEESTIJD | [AFDRUKKEN](#)

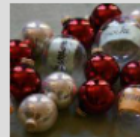
Inspiratie en impulsen voor gezinnen met kinderen om het leven thuis dieper, krachtiger en mooier te maken. Voor kerkelijke feesten en andere dagen.

WAAROM WE DEZE IMPULSENREEKS MAKEN
Interview met Sylvie De Ruyck

HET KERKELIJK JAAR MET ZIJN FEESTEN EN STERKE TIJDEN

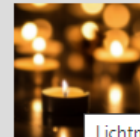
Advent

Kerstmis

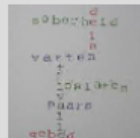
Driekoningen

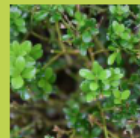
Maria-Lichtmis

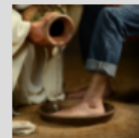
Aswoensdag

Veertigdagentijd

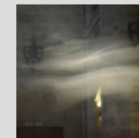
Palmzondag

Witte Donderdag

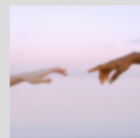
Goede vrijdag

Stille Zaterdag

Pasen

Hemelvaart

Pinksteren

Allerheiligen

Allerzielen

Pinksteren bij ons thuis en rondom ons

 GEPUBLICEERD OP WOENSDAG 1 JUNI 2022 - 11:00

4 MINUTEN LEESTIJD | [AFDRUKKEN](#)

Over het verschil tussen verstaan en begrijpen en over de taal van schoonheid, de taal van stilte, de taal van een vriendelijk gebaar, ...

Het Pinksterverhaal vertelt hoe de leerlingen hun angst overwonnen en Jezus begonnen te verkondigen. Pinksteren is voor ons een opdracht: het is aan ons om over Jezus te getuigen en zijn werk verder te zetten. Tegelijk is Pinksteren een levenshouding. De Geest is actief in ieder van ons. Het verhaal daagt ons uit om elke dag open te staan voor die Geest.

	Zomaar een dag
	Bij ons thuis
	Rondom ons
	De eigen kleur van Pinksteren
	Naar de reeks 'Kleurrijk jaar. Een mozaïek van impulsen'

Zomaar een dag

Imre (11 jaar – sakkerend): “Waarom spreken we niet allemaal dezelfde taal? Dat Frans, dat lukt mij nooit! Waarom zijn er verschillende talen gekomen? Dat is toch verschrikkelijk onhandig?”

Jade (7 jaar): “Dat komt door die toren, toen zijn mensen ineens allemaal verschillende talen beginnen te spreken!”

Ik: “Jade, wat bedoel je, heb je het over de toren van Babel?”

Jade: “Ja, die! Ineens sprak iedereen een andere taal, zo is het gekomen! En nu moeten wij allemaal andere talen leren, stom hé!”

Ik schiet in de lach. “Jade, ik denk niet dat het helemaal zo is gegaan.”

Jade (verontwaardigd): “Jawel, de juf heeft het zo verteld!”

Ik: “Dat kan. Maar ik denk dat het verhaal nog enkele geheimpjes verbergt. Mag ik ze jou vertellen?”

Jade (met pruillip): “Vooruit dan, omdat het geheimpjes zijn. Anders wil ik het niet weten.”

Ik probeer de kinderen uit te leggen dat er een verschil is tussen verstaan en begrijpen. Dat je elkaar soms niet verstaat, maar toch wél begrijpt, zoals die keer dat ze samen speelden met Deense kindjes op de camping. Dat je elkaar soms wél verstaat, maar elkaar toch niet begrijpt, als je ruzie hebt bijvoorbeeld. Dat je ook niet altijd begrijpt wat God voor jou droomt, ook al kan je daarover lezen in de bijbel. Of dat Jades BFF (Best Friend Forever) niet begrijpt waarom Jade haar eerste communie gaat doen, al begrijpen die twee elkaar anders zonder woorden.

Jade: “Pff, moeilijk hoor. Maar nu weet ik wel waar het woord ‘babbelaar’ vandaan komt. Van de ‘Babelaars’, want die hebben heel veel moeten babbelen voor ze elkaar begrepen!”

Sylvie

Als (groot)ouder getuigend over geloven spreken met je (klein)kinderen, is soms moeilijk.

We vinden niet altijd de woorden voor wat we zelf aanvoelen. Dat is niet erg. Vaak vertellen we heel veel zonder woorden.

Neem je (klein)kinderen eens mee op **een tochtje door je eigen huis**. Wellicht vertellen heel wat dingen die in je interieur staan, over wat je belangrijk vindt. Interieurs 'ademen' vaak de ziel en de geest-drift van de mensen die er in wonen.

Bijvoorbeeld:

- een kruisje of een tekst aan de muur: omdat je iets van Jezus wilt zichtbaar maken in je kamer
- een palmtakje: omdat je elkaar gezegende dingen wilt toewensen
- een warm dekentje in de zetel: omdat je het belangrijk vindt om elkaar te troosten of om met elkaar na te denken over moeilijke vragen
- een symbool dat herinnert aan een doopsel, communie, huwelijk of overlijden
- veel theekoppen in huis: omdat iedereen welkom is, naar Jezus' voorbeeld
- een fair trade sticker op de voordeur: omdat je solidair wilt zijn met het zuiden
- herbruikbare potjes: omdat je mede-schepper wilt zijn, mee zorg wilt dragen voor het milieu
- een kaars: die je brandt voor mensen die het moeilijk hebben
- een kerststal: waarbij je iets kan vertellen over steeds opnieuw geboren worden
- een icoon of bijbel
- een Mariabeeld
- ...

En... wat valt er in jouw huis te ontdekken?

Wie wél graag zoekt naar woorden, kan een brief schrijven naar zijn of haar (klein)kinderen.

Niet zomaar een brief, maar eentje waarin je uitlegt welke rol het christelijke geloof in jouw leven heeft gespeeld en wat je jouw kleinkind(eren) hieromtrent wilt toewensen. Het biedt de mogelijkheid om de woorden

Rondom ons

Andere talen die niet verwarren zijn de taal van schoonheid, de taal van stilte, de taal van een vriendelijk gebaar, ...

Aan de kassa of een loket goeiedag zeggen tegen de (winkel)bediende, je hand opsteken naar de chauffeur die stopt wanneer je de straat oversteekt, een bloemetje op je vensterbank zetten, ...

Ze getuigen op een eenvoudige manier van wat er diep in een mens leeft.

Nieuwe burens kan je welkom heten door een eenvoudig gebaar. Even zwaaien of waarom niet, een zelfgebakken stukje cake brengen is een taal die moeilijk verkeerd begrepen kan worden.

De eigen kleur van Pinksteren

Geloventhuis.be biedt met 'En nu mag jij' – het thema van Hemelvaart en Pinksteren 2022 – gevarieerde impulsen voor thuis: kijken & spelen, vertellen, verdiepen, bidden & vieren, knutselen en doen.

Meer over de betekenis van Pinksteren vind je via:

- [Wat betekent Pinksteren? – Complete gids](#) (Kerknet-redactie)
- [Wat betekent Pinksteren voor christenen vandaag?](#) (video)
- [Gods Geest op het spoor komen: onbegonnen werk?](#) (Interdiocesane Commissie voor Liturgie)
- [Muziek voor Pinksteren: 12 composities om te koesteren](#)
- [Kom, Heilige Geest: een muzikale meditatie bij Pinksteren](#) (CCV Gent)

ANDERE BIJZONDERE DAGEN, FEESTEN EN TIJDEN

Sinterklaas

Nieuwjaar

Sint-Valentijn

Moederdag

Vaderdag

Dag van het
gezin

Doopefeest

Eerste communie

Vormsel

GEWONE DAGEN MET HUN TIMBRE EN KLEUR

Verbondenheid

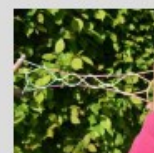
Stilte

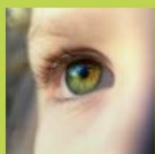
Danken

Breken en delen

Vakantietijd

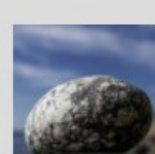
God in alle
dingen

Eenzaamheid en
nabijheid

Het bijzondere in
het gewone

Symbolen

Zegenen

Huiselijke impulsen

- Aansluitend bij thema's in de eucharistieviering: **kleine huisrituelen**
 - * avondritueel
 - * levensgebed Ignatius

Huiselijke impulsen

- Aansluitend bij doopsel, eerste communie en vormsel:
reeks **Graag samen aan tafel**
 - * feestideeën na de viering
 - * aankleding
 - * doe-dingen

Aankleding

Doe-dingen

A	B	C	J	K	L
D	E	F	M	N	O
G	H	I	P	Q	R

S	U
T	V

W	Y
X	Z

Huiselijke impulsen

- Aansluitend bij een huwelijksviering
De zaadjes, de parel en de rots
 - * symboolhandeling in de liturgie
 - * voorbereidingsmoment
 - * nawerking

Het verhaal van het huis op de rots

Vorbereidend moment thuis

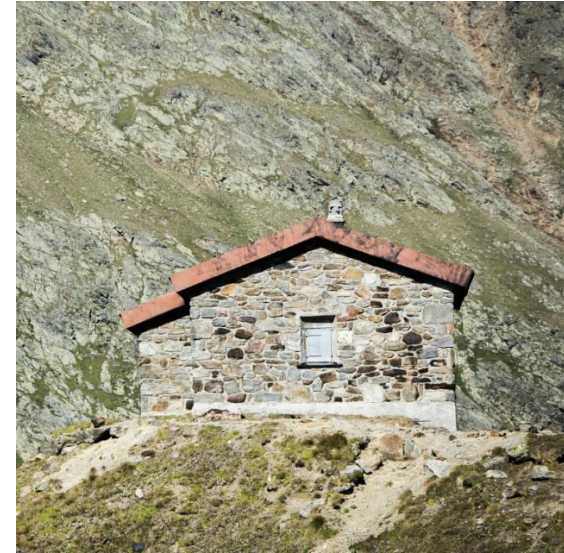
- voelspelletje
- leesmoment met verwonderingsvragen
- verdieping: sterke basis benoemen a.d.h.v. stenen

Huwelijksviering

- wederzijds engagement koppel/gezin versus God en de gemeenschap

Nawerking

- stenenhoekje met thuisritueel

Huiselijke impulsen

- Aansluitend bij een uitvaart thuisrituelen vooraf of nadien
 - * herinneringsdoos
 - * bloemenweide
 - * troostboom
 - * lievelingslied
 - * symbool

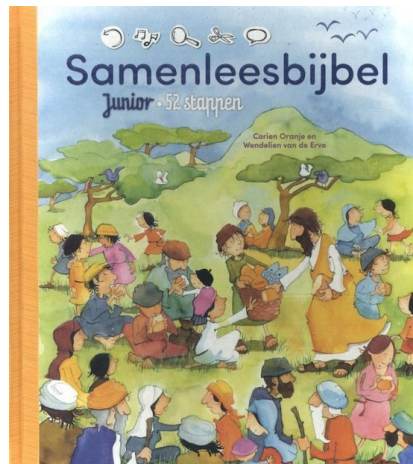

Huisliturgie: algemeen

- Onderdelen
 - * Bijbelverhalen

Bijbelverhalen

Huisliturgie: algemeen

- Onderdelen
 - * Bijbelverhalen
 - * gebed: symboolhandelingen
 - * zingen is 2x bidden
 - * maaltijd
 - * zending

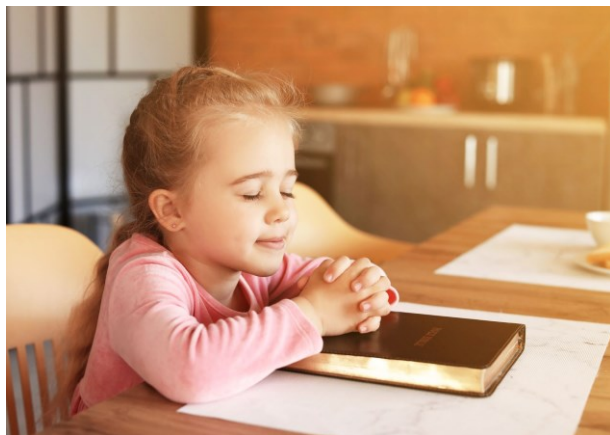
Huisliturgie: algemeen

- Opbouw
 - * structuur met vaste rituelen
 - * structuur: vlaggetjes, platen
 - * vaste rituelen: kaars, steen, bloem, schelp, ...

Huisliturgie: algemeen

- Plaats
 - * vaste plek, vast moment
 - * huiskapelletje, stille hoek
 - * possibility sfeer

Huisliturgie: voorbeelden

- Kleine kerk
 - * video
 - * vaste onderdelen, opbouw en plaats
 - * meer ideeën: [blog kleine kerk](#)

Huisliturgie: voorbeelden

- Huisliturgie n.a.v. liturgische feesten
 - * Palmzondag
 - * Advent

Palmen

Een verhaal

- De intocht van Jezus in Jeruzalem (Lc 19,28-40)

Een symboolhandeling

- Samen palmen
- God brengt in ons huis leven, liefde en verbondenheid

Een gebed

Samen eten met een zending

- Feestelijk klinken op het leven en doe-opdracht

Advent

Een verhaal

- Kindvriendelijke versie van de lezingen tijdens de zondagsliturgie

Een symboolhandeling

- Een strohalmpje in de kribbe leggen
- zich klaarmaken voor Kerstmis (zending)

Een gebed

Samen eten

- knollenpoffertjes
- vier kransen met ondergrondse wintergroenten

Huisliturgie: voorbeelden

- Huisliturgie n.a.v. bijzondere momenten in het gezin: zegenen
 - * huiszegen
 - * schoolzegen
 - * reiszegen

Huiszegen

Een verhaal

- De lamp en de korenmaat: 2 bijzondere wensen van Jezus - Mt 5,15-16a

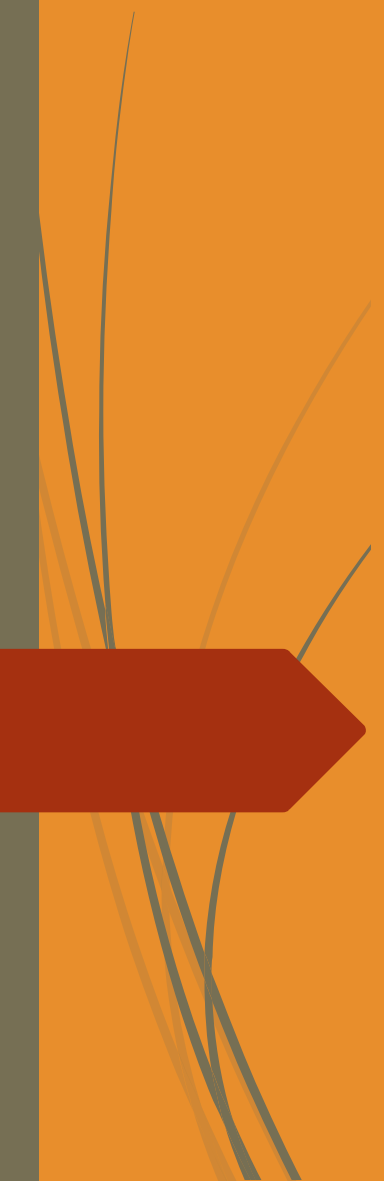
Een symboolhandeling

- De lamp omhoog plaatsen: dat Gods licht overal mag schijnen
- Een theelichtje aansteken: als gezin een licht zijn voor anderen

Een zegengebed

Samen eten met een zending

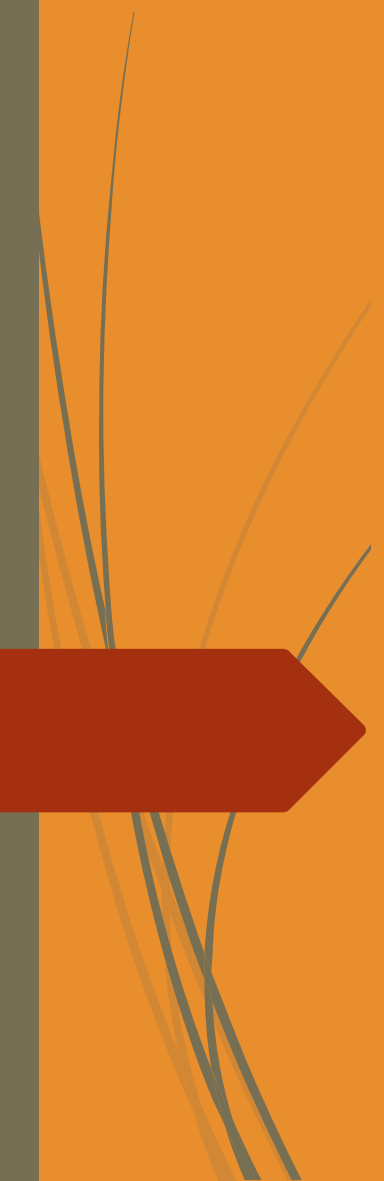
- Feestelijke huisreceptie en herinneringsplek

Huisliturgie en
huiselijke
impulsen:

band met
de liturgie
in de
geloofs-
gemeenschap

- Algemene principes
 - * principe van wederkerigheid
 - * hou het eenvoudig

Huisliturgie en
huiselijke
impulsen:

band met
de liturgie
in de
geloofs-
gemeenschap

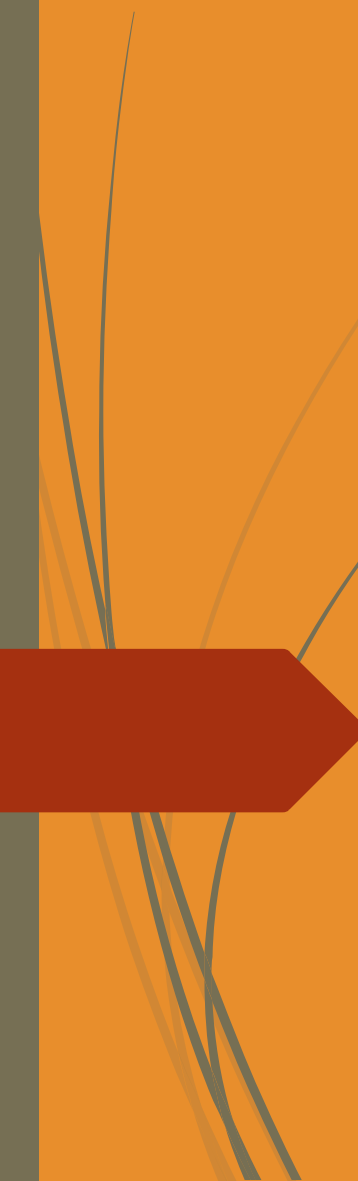
- Band met de liturgie in de gebruikte voorbeelden
 - * invalshoek 1: huiselijke impulsen
 - * invalshoek 2: huisliturgie

Huiselijke impulsen

thuis	geloofsgemeenschap
impuls Pinksteren (Kleurrijk jaar)	viering van Pinksteren
thema-impulsen, kleine huiselijke rituelen (Kleurrijk jaar)	thema's in een eucharistieviering
graag samen aan tafel	viering van het doopsel, de eerste communie en het vormsel
het zaadje, de parel en de rots	huwelijksviering
impulsen bij rouw	uitvaart

Huisliturgie

thuis	geloofsgemeenschap
huisliturgie rond palmen	Palmzondag
huisliturgie rond het strohalmpje tijdens de Advent	Adventsperiode en Kerstviering
huiszegen	parochiale huiszegen
reiszegen	pelgrimszegen
schoolzegen/kotzegen	parochiale boekentassenzegening

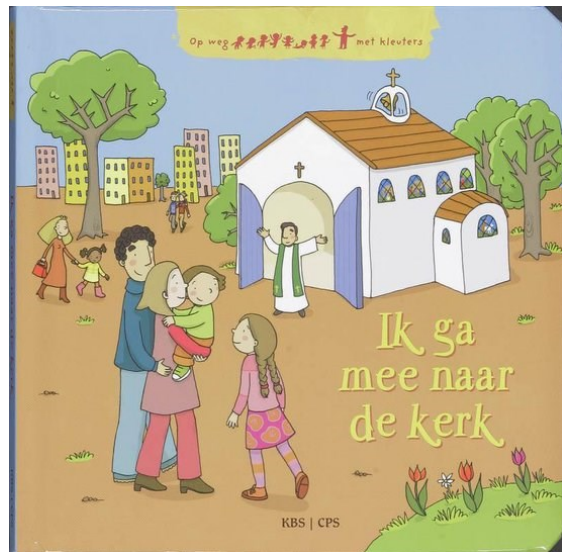

Huisliturgie en
huiselijke
impulsen:

band in de
praktijk
creëren

- Ideeënkaartjes
- Symbolen
- Bijzonder moment tijdens de vieringen in sterke tijden
- Eigen inbreng aanmoedigen tijdens rouwgesprekken
- Eigen inbreng aanmoedigen tijdens de huwelijksvoorbereiding
- Boekjes over eucharistie beschikbaar stellen
- Rubriek voor gezinnen op website parochie
- IDGP

Boekjes over de eucharistie

Interessante websites

- **Vorming huisliturgie: huisliturgie.graagsamen.be**
- **Huiselijke impulsen**
kleurrijkjaar.graagsamen.be
samenaantafel.graagsamen.be
huwelijk.graagsamen.be
www.pastoralezorg.be/page/pastoraat-met-rouwende-kinderen/#rituelen
ikmisje.eo.nl/artikel/afschheidsrituelen-kinderen
- **Huisliturgie**
mosterdzaadjes.graagsamen.be
<https://www.missionederland.nl/actueel/blog/artikel/2020/03/13/Kleine-kerk-vieren>

Ervaringen,
vragen,
suggesties

Interdiocesane Dienst voor Gezinspastoraal vzw (= IDGP vzw)
Sint-Michielsstraat 6 bus 3101
3000 Leuven

Tel. 016 32 84 29 (of 30)
E-mail: idgp@kerknet.be

Websites:

www.graagsamen.be
www.gezinspastoraal.be
www.huwelijksvoorbereiding.be
www.godlyplayvlaanderen.be

Volg ons op Facebook:

<https://www.facebook.com/interdiocesane.gezinspastoraal/>

Gezinspastorale blog 'I wonder':

<https://gezinspastoraal.wordpress.com/>

Wil je onze tweemaandelijks e-nieuwsbrief graag ontvangen?
Geef ons een seintje via idgp@kerknet.be